

Eugen Cojocaru

ISUS

Editura Ecou Transilvan
Cluj-Napoca
2022

DESPRE ISUS ȘI REDESCOPERIREA UMANITĂȚII. PERSPECTIVE ALEGORICE

În timpul contemporan al marilor angoase, problematizări și sub imperiul ultimilor ani ai unei epidemii determinative, un roman propus cu numele *Isus* nu poate decât să provoace. Astfel, scriitorul Eugen Cojocaru ne propune o ediție aparte a acestui volum, prezentat într-o notă poetică, pășind spre linia biblică de interpretare și redare a școlii alexandrine.

Imaginea biblică a Mântuitorul Iisus Hristos care reprezintă miezul credinței creștine, simbolul întregului Creștinism, a determinat numeroase apropieri teologice, exegetice, dogmatice, lingvistice, filologice, eseistice, istorice. Totuși, misterul hristic rămâne ademenitor și încă plin de nuanțe ce trebuie descoperite. Subliniez aici doar partea constructivă a elaborărilor de texte care descriu pe Cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi, pe Iisus Hristos. Desigur că au existat pentru fiecare text inspirat mii de texte defăimătoare sau care nu s-au ridicat la înălțimea subiectului tratat. Dar, în acest punct, putem să afirmăm că avem în față un text metaforic, ce se situează între linia inspirată de poetul Kahlil Gibran, școala mistică siriacă, Isaac Sirul și școala alegorică din Alexandria.

Construcția textului poartă semnul poeticului, misticismului, alegoriei, dar prezintă și date istorice, cutume sociale, culturale ce conturează un timp și spațiu al viețuirii Mântuitorului Iisus Hristos. Toate se îmbracă armonios într-o estetică exegetică deosebită, descoperind un Iisus personal, aflat într-un dialog

perpetuu cu cititorul. Este o notă aparte a acestui volum, care ne oferă chipul unui Mesia mai uman și apropiat de oameni. Ca și considerent personal, aș putea afirma că se apropie de linia ioneică a *Evangheliei a IV-a* și a *Apocalipsei*. Iisus este descoperit și blând, și iertător, dar și profetic, prezentând urgiile care vor veni, însă accentul este pus pe dialogul interior inițiat spre lector.

Interesant apare episodul Judecării și Condamnării lui Iisus, în care se schimbă sensul acuzațiilor și sunt descoperite anumite substraturi ale evenimentelor ce au marcat istoria mântuirii.

Personajele istorice sunt foarte bine conturate, la fel ca și datele referitoare la timp, la încadrarea în istoria omenirii, la sărbătorile determinative pentru perioada viețuirii Fiului lui Dumnezeu pe pământ. Datele prezentate, precum și perspectiva, conturează o imagine a unui Iisus altfel decât cel descoperit de evangheliile sinoptice și mai apropiat de datele provenind din scrierile apocrife ale *Noului Testament*. Per ansamblu este o scriere în care putem să vedem o documentare care acoperă o arie largă de la datul scripturistic, la scrierile apocrife, de la elemente apologetice la cele istorice, sociale, culturale, economice.

Alternanța de episoade de relatare cu cele de idei este o abordare specială propusă de autor. Ținta ar fi meditația, ca formă de lectură ce determină o nouă lectură și o altă relectură, ceea ce ar duce la o lectură continuă.

Romanul *Isus* propus de scriitorul Eugen Cojocaru prezintă o nouă perspectivă culturală de apropiere față de chipul uman al Mântuitorului, reușind să deschidă o nouă cale literară de cunoaștere a datului revelat.

dr. Victor Constantin Măruțoiu

Cluj-Napoca,
6 decembrie 2021

Așadar aceasta este fața mea pământească. Nu am mai văzut-o de șaptesprezece ani, de când am plecat să fiu cu adevăratul meu Tată în adâncă înțelepciune și bogăție a vegherilor din ținuturile îndepărtate.

Iordanul, apa sfântă, se arcuiește aici, unduindu-se larg și liniștit spre soare-apune, pentru a se întoarce, după o vreme, din nou la soare-răsare, spre a-și continua drumul neabătut către miazăzi, la Marea cea Sărată.

Este încă acea lumină difuză, ba cenușie, ba roșiatică ori galbenă, ce o știm dinainte de răsăritul soarelui cel dătător de viață... În urma mea, spinarea domoală a malului de pe care tocmai coborâsem – de acolo am cuprins cu privirea întregul tablou al însetaților pelegrini ai sufletului, ce vin să fie botezați cu apă la vărul Ioan...

– Pui de vipere, de unde ați învățat voi să fugiți de mânia viitoare? Faceți, dar, roduri vrednice din pocăința voastră și nu vă mai tot amăgiți spunându-vă: „Avem pe Avraam ca tată!” Eu vă spun că Dumnezeu poate să-i ridice pe fiii lui Avraam și din pietrele acestea! Secura a și fost înfiptă la rădăcina pomilor ce nu dau roade bune, vor fi tăiați și puși în foc!

– Ce trebuie să facem? Ce trebuie să facem?, îi răspund noroadelor înfricoșate.

– Cine are două case, să împartă una cu fratele sau sora, care nu au nimic, cine are averi nemăsurate, ce nu-i trebuiesc trupului mic și neputincios ce i l-a dat Dumnezeu, să le împartă la cei de la care le-a luat înainte, neavând nimic acum; și să-și

lase atât cât să aibă el să trăiască cinstit cu familia sa; cine are o casuță și mâncare cât de cât, să dea din puținul său și celui ce nu are nici pe acestea.

Pentru că acum se va împlini glasul celui ce strigă în pustie, chiar așa cum proorocise Isaia: „Iată, trimet înaintea Ta pe solul Meu, care îți va pregăti Calea, va netezi cărările, va boteza în pustiu, propovăduind botezul pocăinței spre iertarea păcatelor.”

Ioan e îmbrăcat într-o haină lungă din păr de cămilă și încins cu un brâu de piele. Câteva zeci de oameni stau în apă, înconjurându-l ca firele de nisip o perlă, spre a deveni și ele materie nobilă. Pe maluri, în stânga și în dreapta, așteaptă alte sute... În fiecare zi sunt mii! Locuitori din Ierusalim, din toată Iudeea, Perea și Itureea, sau chiar mai departe, vin aici la el.

Este la 30 de pași. Își întoarce brusc privirea și se uită lung... Surâde, parcă eliberat de o povară, și continuă cu fața la fiul Isus:

– Cât despre mine, eu vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mult mai puternic, iar eu nu sunt vrednic să-i duc încălțămintele. Iar El vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc!

Îi surâd și mă apropii; lumea îmi face loc... Ioan: Acela își are lopata în mână. Își va curăți cu desăvârșire aria și va strânge grâul în grânar.

Suntem față în față și tace câteva clipe fericit.

– Dar pleava o va arde într-un foc ce nu se va stinge!

Mă aplec, dar el încearcă să mă oprească:

– Eu am trebuință să fiu botezat de Tine și Tu vii la mine?!

– Așa se cade și așa este drept acum, ca să împlinim tot ce trebuia împlinit!

Apele ne ajung până la coapse; el se lasă în genunchi, ridicând brațele spre mine. Cum stătea așa, i se vedeau în mod

ciudat numai capul și, separat, mâinile ieșind la suprafață, de parcă nu ar avea trup – cât de mult spun semnele! Frate Ioane, bine că nu știi ce te așteaptă – herozi și salomee, mult rău veți mai face pe lumea asta! Dar va veni și timpul meu...

– Ridică-te, frate Ioan!, șoptesc, luându-l de umeri; el răspunde încet:

– Să împlinim, așadar, tot ce trebuia împlinit!

Cerul se înroșește dinspre răsărit: trecuta noapte e străpunsă acum de un uriaș cerc roșu-auriu, ce aduce parcă și o rezonanță sonoră, în modestia liniștii acestei dimineți, însoțită doar de susurul apelor Iordanului.

– Aici este Acel despre care ziceam eu: Cel ce va veni după mine este înaintea mea, pentru că era înainte de mine. Și noi toți vom primi din plinătatea Lui și har după har... Că Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul vor veni prin El, Jeshua ha-Mashiah!

Zicând acestea își face mâinile căuș, umplându-le cu licoarea dăruitoare de viață. Le ridică deasupra capului meu, aducând prin despărțirea lor răcoarea sfințită a undelor – închid ochii...

„Sunt cu tine, dragul meu fiu!”, îmi zboară un gând prin sânge, prin tot trupul și, atunci, vestesc cu voce tare:

– Nimeni nu a văzut vreodată pe Dumnezeu. Singur, fiul său, ce vine de la sânul Tatălui Cel din ceruri, acela îl va face cunoscut!

Discul roșiatic-auriu își arată acum, cu bucurie, întregul chip dătător de viață, îmbrățișându-ne în căldura luminoasă a primelor sale raze.

Cei de față nu înțeleg cele văzute ochilor lor, privindu-ne nemișcați... Îi șoptesc:

– Spune-le oamenilor să mă aștepte – mă voi întoarce cât de curând.

— Aici suntem cu toții, răspunde încet.
Și continuă cu voce tare:

— Glasul celui ce striga în pustie s-a împlinit! Calea Domnului s-a luminat și ni s-a deschis acum, și ne va netezi cărările.

Mă întorc, plecând de unde am venit. Nimeni nu se mișcă încă, doar cei din fața mea, la imboldul unui glas interior sau al intuiției subconștientului, eliberându-mi drumul spre țarm, ca o cărare de apă.

Soarele se înălțase bine, impunându-și talgerul uriaș direct în fața noastră, astfel că prin pasul celor ce-mi făcuseră loc, razele lui se strecoară până la mine, ca un luminos drum ceresc. Albia râului se ridică repede aici, dar ultimii zece pași îi fac cu apa abia trecându-mi sandalele, ca și cum aş merge pe ea – pe lumina ce o reflectă în toată splendoarea...

Știu că Ioan mă vede tot timpul, continuând, acum, cu o veselă încredere:

— Orice cale va fi astupată, orice munte și orice deal va fi prefăcut în loc neted, căile strâmbe vor fi îndreptate și drumurile zgrunțuroase vor fi netezite!

Am ajuns dincolo de culmea malului și mă îndrept singur, cu pași susținuți, spre deșertul ce se întinde și mă așteaptă la numai șapte-opt zile de mers înspre miazăzi.

Cărarea de apă strălucitoare se închisese cu oamenii ce se grăbeau să vină la Ioan Botezătorul, să-i spele de păcate și să-l întrebe ce se întâmplase acolo... El îi rânduiește, îi purifică și le spune că a sosit cu adevărat sorocul: Mashiah este printre noi!

Se mai uită o dată când ajunge sus pe mal, soarele se sprijinea tocmai deasupra sa, și îl văzu pe fiul Isus cum urcă și dispare chiar în a sa îmbrățișare luminos-dumnezeiască.

* * *

Este anul cincisprezece al domniei lui Tiberius Cezar, pe când Pilat din Pont era guvernator în Iudeea, iar Herodes, unul din fiii lui Herodes cel bătrân, tetrarh în Galileea, iar fratele său, Filip, cârmuia în Ituria, Trahonita, Lisania și Abilena.

Sunt zilele marilor preoți Hanna și a ginerelui său, Kaifa, marii păstrători ai credințelor poporului evreu, pe când Ioan Botezătorul propovăduia botezul pocăinței pentru iertarea păcatelor, astfel că orice făptură va vedea mântuirea lui Dumnezeu-Tatăl. Eu eram, deja, departe, aproape de deșert, dar îi auzeam și îi vedeam de parcă ar fi fost lângă mine:

— Învățătorule, noi ce trebuie să facem?, îl întreabă niște vameși înainte de a fi botezați.

— Să nu cereți nimic mai mult peste ce v-a fost poruncit să luați!

Sosesc niște ostași:

— Iar noi ce trebuie să facem?

— Să nu stoarceți nimic de la nimeni prin amenințări, nici să nu învinuiți pe cineva pe nedrept, ci să fiți mulțumiți cu lefurile voastre!

— Dar Jeshua ha-Mashiah, unde-i El acum?

— El a sosit printre noi... Eu vă botez doar cu apă, dar mi-a glăsuț că va veni în curând... Și Acela este mult mai puternic decât mine: El vă va boteza cu Duhul sfânt și cu foc!

* * *

Acum sunt aici – aici sunt acum: eu sunt cel ce sunt! Totul pare atât de simplu și ușor de acolo sus, de unde vin... De fapt așa și este, numai că eu sunt singurul ce vede esențele Lumilor, care știe limpede Calea pe Pământ, numai eu cunosc unde e Răul și Binele și le pot despărți. Numai eu și Dumnezeuirea, de aceea învață-mă Tu, Tată, ce trebuie să fac. Mi-ai dăruit atâta imensă putere, încât aş putea arăta lumii întregi, în timpul cel mai scurt, cine sunt, ce forțe sunt în mâna și mintea mea, să-i silesc pe toți să mă urmeze. Aș putea deveni, în scurt timp, stăpânitorul Israelului, al Asiei și apoi al Pământului și, atunci, aş scăpa de chinurile ce mă așteaptă.

Aș putea să prefac pietrele și aerul în mană și apa în lapte, mîiere și vin, pentru ca popoarele mele să aibă tot ce-și doresc. Aș putea să le iau firea și să abat armate și orașe întregi să mă urmeze... Ori mă văd pe zidurile Templului, uns ca Mare Preot! Dar reuși-voi eu să reînnoiesc, astfel, lumea?! Mi-ar fi bine mie, dar în urma mea nu ar rămâne decât mireasma numelui unui renumit Mare Preot, ce a încercat să o salveze... Ca atăția alții!

De două săptămâni sunt aici, în pustie, și mă pregătesc în trup și spirit pentru marele asalt asupra lumii acesteia, deja bătrâne, putrezite și în rătăcire de sine însăși – ce a ajuns ea?!

Atâta timp cât toți erau egali în Dumnezeuire, iar năpârca din om încă nu-și dăduse seama cât îl poate seduce răul din el și câte îi poate dăruia acesta prin meandrele otrăvitoare ale cunoașterii fără etică, era încă fericit în starea lui paradisiacă. El trăia Edenul... Cât de ușor mi-ar fi și mie să mă retrag, undeva, întru Spiritul Dumnezeuirii, pentru că pulberea trupului meu se bucură cu puțin!

– Doamne, Tată, oare nu ar fi mai bine așa, să scap de groaznica soartă ce mă așteaptă?! Cu puterea mea aş avea toate

bogățiile – cât de frumoasă este, totuși, această lume pământească, ce orbitor și ispititor ar fi un asemenea gând...

– Nu, fiul meu!

– Câtă dreptate ai, eu am venit cu o altă trudă aici, în raiurile și iadurile materiei. Ci nu să mă îndestulez și a-mi rafina poftele simțurilor și ale cărnii...

Meditez și mă întăresc acum de trei săptămâni în astă scorbură de stâncă; numai într-un deșert te poți întoarce cu adevărat și cu totul asupra ta; să rămân singur cu sfaturile și forța spiritului Dumnezeuiesc, ce-mi vine de la Tatăl meu. El este mereu cu mine, în mine. Oamenii mă așteaptă, îi văd cum tânjesc însetați la mântuirea lor... Că altfel, în veci se va frământa omenirea, și trecătorul lăstar tot nu-l va salva cu semnul său pe semeni...

Ziua ard pietrele și nisipul, noaptea crapă de frig – și totuși eu sunt cel tare: pot sta ani de zile, aici, retras întru Dumnezeuire, să n-am nevoie de mâncare, să nu simt nici o suferință, dimpotrivă.

– Atunci de ce nu se poate altfel, Tată?!

– Știi bine că nu există altă Cale, fiul meu cel drag.

Îl aud și știu că gândurile mele sunt și ale Lui...

– Nici Tu nu ai alt drum! Câte nu mai văd oamenii acum...

Pentru că s-au îndepărtat de Spiritul Tău, nu mai știu, rătăcesc și toată lumea e de-un car de vreme o cloacă de mincinoși și sperjuri, de ucigași și violatori – cei răi și în fărădelege au toate onorurile și darurile vieții, iar popoarele ajung slăbite și îndobitocite, sub jug, să se urască și măcelărească între ele... Împarte-le și desparte-le, iar așa guvernează-le!, se cheamă emblema lor regească.

În sânul fiecărui popor se neomenesc din pământenii mereu noi mutanți, ce numai asupresc, înșală și-i pustiesc pe cei buni și curați, pe cei ce trudesă vrednicele valori ale omenirii! Și

asta numai ca să rămână ei veșnic la putere... Dar nu au rămas și nu vor rămâne niciodată – Căile Tale sunt mult mai rafinate ca să le înțeleagă ei. Și pedeapsa ce îi așteaptă pe ei și familiile lor vine pe drumuri mult mai tainice și de neînțeles pentru ei... Înșă, de multe ori, plătesc popoare întregi nevinovate. Dar nici ele nu sunt chiar așa nevinovate, dacă lasă și permit să fie abuzate și târâte în noroi – cine tace este și el vinovat!

Când cei din dinastia Hasmoneilor au vrut să ne romani-zeze și elenizeze, cine a ținut la tradiția și moștenirea noastră dată de Moise? Poporul evreu, și nu cei ce vor numai putere, îmbruibați și fără Dumnezeu! Voi trebuie să știți că popoarele nu și-au trădat și nu își trădează niciodată conducătorii, în schimb, de cele mai multe ori, aceștia o fac de zeci de ori în fiecare ceas!

* Aș putea deveni în scurt timp stăpânitorul Israelului, al Asiei, apoi al întregii lumi – și așa aș scăpa de chinurile groaznice ce mă așteaptă... Poate că ar fi o soluție, să arăt astfel oamenilor că au pierdut sensurile ce le-au primit la început de drumul stabilit de Dumnezeu, spre a-i face cinstire Lui și a închide arcul materiei în cercul spiritului. Pot să prefac pietrele și aerul în mană și apa în lapte, miere și vin – pentru ca popoarele mele să aibă tot ce-și doresc, pot să tulbur armate și orașe întregi, ca să mă urmeze...

– Și?! Ce ai obține prin aceasta?

– Ai dreptate: nimic! Pentru că lumea ar fi obligată să te urmeze orbită și intimidată de forța ta ori te-ar urma din interes trupesc de toate zilele, asigurându-le pe îndestulate și nimic mai mult. Dar ar trebui să redescopere ei înșiși Împărăția Libertății Inimii și a măreției Spiritului... Să-i zdruncine într-atât o ardere interioară, un catharsis nemaivăzut și nemaiauzit, încât să-și redescopere virtuțile inimii și să se iubească între ei... Trebuie să înțeleagă o dată că nu există altă alternativă: distru-

gere completă a omenirii prin întunecarea minții și a inimii cu legile junglei, sau aleg și își doresc salvarea și armonia în iubire nemărginită și întru devenirea de sine în fața Dumnezeirii.

– Du-te și le arată ce forță imensă e iubirea cea care face minunile și pune în mișcare chiar soarele și celelalte stele...

– Îți mulțumesc, Dumnezeire-Tată, pentru gândurile și chipul limpede ce mi le-ai dat! Acum știu și înțeleg pe deplin de ce nu ne mai poate ajuta azi nici măcar nimicirea unor Sodome și Gomore, un potop atotpustiitor care să curețe metastazele canceroase răspândite pe tot pământul: omenirea nu se poate salva decât din interiorul ei și din convingere proprie. Acum o știu și eu, cum ți-ai dat și Tu seama mai de mult. Sunt pregătit și-Ți mulțumesc că mi-ai încredințat această mare răspundere...

– Eu voi suferi mai mult decât tine, fiule, dragul meu fiu!

– O, gândul Tău, care este și al meu: asta mă întărește pe calea spinoasă ce mă așteaptă. Dar știu că nu va urma să sufăr decât ceea ce au îndurat și vor mai îndura multe milioane și miliarde de ființe pe pământ – și nimănui nu îi pasă, nimeni nu se îndură de monstruoasele suferințe ale lor... Eu sunt cel ce va da speranța și Calea de urmat – singura Cale!

– Eu știu, fiule, că se poate și pot cunoaște o astfel de lume prin oameni – între ei și lume, între ei și între femeie și bărbat: pentru că numai iubirea produce Dumnezeire! Deci se întoarce totul la mine...

– Gândurile Tale sunt și gândurile mele, voința Ta este și a mea, dorința Ta este a mea – întărește-mă, Doamne-Tată!

– Tu știi: Eu sunt cel ce sunt: în tine și tu întru mine.

* * *